

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
WOHLMUTH ERNŐ
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

Az önképzés szükségessége.

Irta: Kozma Kálmán dr.

Minden életpályán bizonyos időközökben haladás észlelhető.

És pedig nemcsak a tudományos, hanem még a legegyszerűbb, praktikus életpályákon is.

Ez a haladás manapság sokkal gyorsabb, mint a régebbi időkben, hisz a villamosság, a repülőgépek korszakában élünk.

Mindenki bizonyos életpályán működik, amelyet tanulmányaival, fáradságával, reátermett-ségével, buzgóságával szerzett meg.

Midőn valaki tanulmányaival elérte azt, hogy a saját maga választotta pályán kisebb vagy nagyobb körben kifejtheti már tanulmányainak eredményét, vagyis már pályáján működhetik: akkor még tavolról sem mondhatja el magáról, hogy ő pályáján már tökéletes. Korántsem!

Tanulni mindig kell, mert a legkisebb elmaradottság is keservesen megboszulja magát minden pályán.

Haladni kell, mert aki nem halad, marad. A haladást pedig legjobban biztosíthatjuk számunkra minden téren: az önképzés által.

Aki maga-magát nem képezi: vessen magára, ha egyszer csak azon veszi észre magát, hogy ő pályáján nagyon is hátramaradt, nem tud lépést tartani azokkal, kik barátai a szorgalmas önképzésnek.

Az önképzés hiánya igen sokaknál az oka annak, hogy pályájukon nem tudnak kellőleg érvényesülni.

Avagy honnan van az, hogy a legszebb tehetségek parlagon hevernek, s nem fejtenek ki joggal várható működést?

Mert hiányzik náluk az önképzés

Mily ellentét látni egy papot, tanítót, bírót stb., kik pályájukon tanulmányaikat folyton tökéletesbítik a hasznos s egyúttal lelket vidámitó önképzés által — s látni ugyancsak papot, tanítót, bírót stb., kik az életben csak any-

nyit — s sokszor azt is nagy kinnal — tanulnak, hogy állásukból épen ki ne dobják őket!

Egy-két példát az önképzés hasznossága s szükségességéről.

A katolikus oktatás és nevelés ellen még soha sem intéztettek oly nagy mérvben támadások, mint manapság.

Tudjuk eme támadások okát! Nem kell ezen támadóknak a vallásos oktatás, amelyet maradinak neveznek és néznek.

Az ilyenek támadását minden szó nélkül viszszaverheti az a tanító, ki hivatásának magaslatán áll, s ki az iskolákban szerzett ismereteit önképzés által is bővíti, fejleszti.

Mert tagadni nem lehet, az ismeretek napról-napra bővülnek minden téren: így a tanítás téren is, amely ismereteket egyes-egyedül önképzés által lehet csak megszerezni. Az ily tanító eleven tiltakozás minden támadás ellen, s lelket, értelmét folyton mivelve úgy magamagának, mint a reabizottaknak örömet, élvezetet, hasznot szerez s büszkesége ama körnek, amelyben mozog.

Az önképzés gyönyörű eredményeket érhet el a legegyszerűbb praktikus életpályán is.

Nézzünk csak egy oly tanítót, ki nemcsak a szorosán vett tanítói pályán szerez magának önképzés által szép ismereteket, hanem pályájával sok helyen összefüggő gazdasági téren is.

Ide is kellene ismeretek, itt is halad minden.

Az okszerű, modern gazdálkodás ismereteit is úgy kell megszerezni, még pedig itt is önképzés által, vagyis a tanult, másoktól hallott s újonnan feltalált módokat mind magáéva kell tennie.

Az ilyen téren egy haladó tanító községének valódi jötevője, atyja lehet.

Mert az ő példája e téren is vonz s hogy mily eredményt idézhet elő ez egy község életében, csak az mondhatja meg, ki a nép között él.

Sok tanító önképző munkássága okozta azt, hogy egész községek — amelyek eddig anyagi bajokkal küzdöttek — az okszerű gazdálkodás révén megerősödtek, gyarapodtak.

Szóval: az önképzés szükséges.

Az iskolamulasztásokról.

Írta: Horváth Kálmán.

A Népevelő múlt évi 30. számában Brenner Tivadar értekezik róla s egyben felhív a hozzászólásra. Álláspontjában veve teljesen igazságon van, de a baj gyökeres orvoslására és megszüntetésére ajánlott havonkénti kimutatást nem tartom szerencsés gondolatnak.

A baj általános, igazolatlan mulasztás tömeges, az ellene tett eljárás lassú, sőt nehézzel teljesen hiányzik.

Miután az eddig alkalmazott eszközök az igazolatlan mulasztásokat se nem apasztották, se nem szüntették meg: itt az ideje, hogy az eddigi eljárást miniszteri rendelettel szüntessék be és helyette célravezetőbb eljárást alkalmazzanak.

En a legsikeresebb eljárást így gondolom megoldhatónak:

Minden tanító minden szombaton délután saját igazolatlanul mulasztó növendékeiről készítse el az írtó, vagy bírságoló cédulákat és minden egyéb kimutatás mellőzésével ezt a kész munkát küldje el a községi eljáráshoz. Az eljárás pedig fegyelmi következmények terhe mellett köteles az átvevő intéket és bírságolási értesítőket még aznap, legkésőbb azonban másnap aláírással és pecséttel ellátva a szülőknek, gyámoknak kézbesíttetni. Ily gyors és egyszerű eljárás mellett a következő héten már nem lesz igazolatlan mulasztás, vagy ha lesz is, azt a harmadik héten végrehajtott súlyosabb bírságolás mindenestre a minimumra csökkentti, esetleg meg is szünteti.

Aki jobb módot tud javaslatba hozni, az ne rejtse véka alá véleményét, hanem közölje: mert nagy szolgálatot tesz vele.

A mostani tarthatatlan gyakorlat a következő: szeptember 1-től 5-ig beiratkozik egy-egy tanterembe 10—15 tanuló, szeptember 6-tól 15-ig jár iskolába 5—6 tanuló, a többi mind igazolatlanul mulasztó, ellenben a beiratkozást elmulasztja ez idő alatt tantermenként 60—65 tanuló, kiknek, mivel még nem iratkoztak be, az az előnyük, hogy nem igazolatlanul mulasztók, hanem csak a beiratkozásra intendők. Szept. 16-tól 20—25-ig az iskolaszünetel, mert a tanító a be nem iskolázott tankötelesek összeírása végett a falut és tanyákat háziról-házra bejárja és minden be nem iskolázott tankötelest a szülőjét intővel serkenti a beiskolázásra. Ezt a munkát szeptember 20—25-ig bevégezi s a félben szakadt előadások újból megindulnak 5—6 tanulóval, mert a többi a világejrt se vesz tudomást se az intéstől, se pedig arról, hogy már a tanítót az összeírás nem hátráltatja a tanításban.

Szeptember 30-án be van írva tantermenként 20—30 tanköteles, ebből ki lesz mutatva 15—25 igazolatlanul mulasztó bírságolásra. Október elején még mindig kevés az iskolába járó; mert bírságolás nem történt meg, a be nem iskolázottakkal pedig az eljárás nem törődik semmit.

Október 15-én be van iskolázva 40—45 tanuló; ebből igazolatlanul mulasztó 20—25 s ezek már a II. fokozatú 2 koronás bírságra vannak kimutatva; de még az I. fokút nem hajtották végre, sőt tán még a megintés se történt meg. A be nem iskolázott 40 néhány tanköteles pedig ki sem mutatható bírságolásra, mivel ezeket még mindig az eljárásnak kellene beiskolázásra serkenten.

Október végén elfogy a mező, eladták a libákat; burgonya, bor, répa be van takarítva. Akkor aztán

jön a tanuló feles számban is. Ily időben otthon a gyermek már csak nyüz és kenyérpusztító, tehát iskolába vele! Az ötéves pár hét alatt a hetedik évébe lép; a 13—14 éves pedig csak új év felé tölti majd be a 12-ik évet. 60 tanuló helyett 120 szorong a 60—80 gyermeknek szolgáló helyen. November 1-től március 19-ig nincs igazolatlanul mulasztás. De József nap után a libák kikelnek s ilyenkor a fél iskola elmúlt már 12 éves, csak a vizülő tévedett a beiratáskor, tehát engedjük ki a gyermeket, mert igen nagy szükség van rá otthon.

Március 31-én újból kezdődik az igazolatlanul mulasztók kimutatása III. IV. fokú bírságolásra.

A szülők így gondolkoznak: megfizetem azt a pár korona bírságot; mert e gyermeknek most a mezőgazdaságnál sokkal több hasznát veszem.

Az előjárók így gondolkoznak: nem csaptak el még se jegyzőt, se bírót az iskolamulasztókért, hát mit zaklassuk a népet intővel, bírsággal, mikor olyan sürgős és sok a dolog. Novemberben meg azt mondják: van már elég gyerek az iskolában bírság nélkül is.

A tanító így gondolkodik: megtettem kötelességem, a többi az eljárás dolga.

Ezen okok miatt aztán szeptember és október hónapban nincs tanuló az iskolában, nem lehet a rendszeres előadást megkezdeni; november, december, január, február és március hónapban sok a rossz idő, hiányos a ruházat, sok a beteg s így sok az igazolatlanul mulasztás. Március 11. felétől a vizsgáig ismét sok a dolog, kell a gyermek otthon s így sok az igazolatlanul mulasztó.

Igy nem lehet eredményesen tanítani.

Talán a sok tanterv revízió helyett jobb lenne a beiskolázást tökéletesíteni előbb; mert a mostani iskolalátogatás mellett a tantervet eredményesen végrehajtani nem lehet.

A lakbérosztályba nem sorozott községek tanítóinak lakásügye.

(Egy új miniszteri döntvény.)

Közlő: Frances Teréz gyulai tanító.

Nem hiszem, hogy volna még egy törvényszakas, mely oly sok félreértést, elkeseredést és irka-firkát okozott volna, mint az 1907. évi XXVII. t.-c. 2. §-a a lakbérosztályba nem sorozott községek tanítóinak lakásügye.

Országos mozgalom indult meg, hogy a 25.000-re tehető felekezeti tanítószáz az igazság és méltányosságnak megfelelően egyenlő díjazásban részesüljön az államiakkal. De míg az elérkezik, addig sem tehetjük ölbe kezünket, hanem dolgoznunk kell, hogy legalább az a sok kelemetlenséget okozó «eltérőleg» a törvényből töröltsék.

Felhívom tanítótársaim figyelmét, a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz benyújtandó azon emlékiratra, mely ez ügyben a dombóvári esperesi kerület tanítóinak megbízásából íratott, amely a «Népevelő» múlt évi 21. számában «Felhívás a kartársakhoz» címen megjelent és köröztetni fog, hogy aláírásaikkal ahhoz csatlakozzanak s így együtt kérjük e törvényszakas módosítását. Talán nem végezek egészen haszontalan munkát, ha leírom lakbérem megszerzésének egész lefolyását.

A «Magyar Népiszkolában» olvastam a nm. vall. és közokt. m. kir. miniszterium 1908. évi június 26-án 69.938. szám alatt kelt elvi jelentőségű rendeletét, mely szerint az 1907. évi XXVII. t.-c. által megállapított illetmények biztosítása tekintetében időbeli szétválást nem tűr ott, hol a tanítók fizetéséhez államsegély vétetett igénybe.

■ Ezer (mert székelt, sziténé

Term közg hoit gyar bizotts

Ezt noz, h febr. 1

Igy 1907.

akkor ben is

Az azért s rezhess vábbrá egyező net a

Gyu jelent

Frances gati

azt em férje r

iskolas ján a

A k

sének

Teréz

évi 27

22-dik

40 kor

1. M

halt;

2. n

3. m

4. m

tóval

sát ill

27. t-

5. m

és 70:

Frances

vegysz

jele

vételt

m. ki

felebb

Kelt

Szeksz

Ezt

telebb

A te

minisz

Szám:

■ Targ

1911.

mely s

sz. ala

József

részere

jegyző

állapít

megha

vizsgá

ban 70

¶ Ezen rendelethez hivatkozva — mint férjes tanítónő — (mert hiszen csak úgy kerhettem!) kértem az iskolaszéket, hogy 40 korona lakbérémet 200 koronára egészítse ki.

Természetes, hogy kérésem elutasított. Ekkor a közigazgatási bizottsághoz fordultam. Ott azt kérdezték, hol olvastam az idézett rendeletet. En bekiálttam a «Magyar Népiskola» megfelelő számát s így a közigazgatási bizottság javamra döntött.

Ezt most az iskolaszék felelőse meg a miniszteriumhoz, hol a közigazgatási bizottság határozata 1910. évi febr. 10-én 70.807. sz. a jóvá hagyatott.

Igy rendbe jött volna lakbérémet. Ki is fizették az 1907. évi július elsejétől 1910. évi febr. 16-ikáig, mert akkor férjem meghalt s így most az «eltérőleg» értelmében ismét kérdésessé vált az én lakbérémet.

Az iskolaszék egyezkedni akart, de én az egyezséget azért sem fogadtam el, hogy arra nézve határozatot szerezhessek, hogy a megözvegyült tanítónő kapja-e továbbra is lakbérémet. Ez ügyben döntés végett békés meg egyezéssel fordultunk a közigazgatási bizottsághoz, honnét a következő határozatot kaptuk.

Gyulaji rk. iskolaszéki elnöknek 938/1910. számú jelentése, mely szerint özv. Kerecsenyi Józsefné szül. Franciscs Teréz tanítónő lakbéré a 2137/1910. közigazgatási b. számú határozatnak megfelelően kifizetett, azt említett tanítónő fel is vette, mivel pedig nevezettnek férje meghalt 1910. évi febr. 16-án, lakbérére ugyeban az iskolaszéknek 1910. okt. 2-án tartott jegyzőkönyve alapján a bizottság döntését kéri.

Véghatározat.

A közigazgatási bizottság az iskolaszéki elnök jelentésének első részét tudomásul veszi s egyben Franciscs Teréz részére, mivel férje időközben meghalt, az 1907. évi 27. t.-c. 2. §-ában foglaltak alapján az 1908. ápril. 22-dikén felvett javadalmi jegyzőkönyvben biztosított 40 korona lakbér illeti meg.

Indokok:

1. Mert Franciscs Teréz férje 1910. febr. 16-án meghalt;
2. mert Franciscs Teréznek gyermeke nincs;
3. mert a gyulaji rk. iskolánál 4 tanerő van alkalmazva;
4. mert az 1907. évi 27. t.-c. 2. §. értelmében több tanítóval bíró iskolánál a tanítónők természetben való lakását illetőleg lakbérémet a helyi iskolai hatóság az 1907. évi 27. t.-c. 2. §-ában előírtaktól eltérőleg is rendezheti; végül
5. mert a 171/1910. évi és 2137/1910. k. b. sz. határozat és 70.807/1910. sz. vall. és közokt. miniszteri rendelet Franciscs Terézre mint férjes tanítónőre hozott, özvegyiségére ezek nem vonatkoznak.

Jelen véghatározatot az azzal meg nem elégedő fél a vételtől számított 15 napon belül ezen bizottság útján a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez megfelelkezhet.

Kelt Tolnavármegye közigazgatási bizottságának Szekszárdon, 1910. december 14-dikén tartott üléséből
Apponyi Géza, főispán.

Ezt a rám nézve nagyon sérelmes határozatot megtelebbezttem 1910. évi december 19-én.

A felelősekre 1911. júl. 12. a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól a következő rendelet érkezett.
Szám: 1990/1911.

Tolnavármegye közigazgatási bizottságától.

¶ Tárgy: M. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1911. évi június 9-dikén 10.581. szám a. kelt rendelete, mely szerint a bizottságnak m. é. december 14-én 3414. sz. alatt hozott határozatát, mellyel özv. Kerecsenyi Józsefné szül. Franciscs Teréz gyulaji róm. kath. tanítónő részére az 1908. évi apr. 22-dikén felvett javadalmi jegyzőkönyvében biztosított egy szobából álló lakást állapított meg, az alapon, hogy a tanítónő férje időközben meghalt, az érdekelt tanítónő felelőse alapján felülvizsgálat alá vette és azt a felelősekre és az e tárgyban 70807/910. sz. a. kiadott rendelethez való figyelemmel

megváltoztatja s kötelezi az iskolafentartó hitközséget, hogy a tanítónő részére a fenti rendeletében megállapított lakbért és kertilletményt, vagy pedig 2 szobából és mellékhelyiségekből álló lakást és 1/2 holdnyi kertjárdékat továbbra is szolgáltatassa ki, vagy ha azt évi lekéréssel óhajtaná megváltani, az esetben kötelezi a már megállapított s a tanítónő által eddig élvezett 200 korona lakpénzt és 20 korona kertilletményt továbbra is megfizetni.

Az 1907. évi XXVII. t.-c. 2. §-a ugyanis megengedi az iskolafentartónak, hogy több tanítóval bíró iskolánál a nőtlen tanítók és tanítónők természetben való lakást illetőleg lakbérémet a törvénytől «eltérő» módon is rendezhessek. Joga van ennél fogva a gyulaji iskolaszéknek is arra, hogy Kerecsenyi Józsefné lakásviszonyát férje halála után újból rendezheti, illetve a férjhezmenetele előtt elfoglalt természetbeni lakást bocsássa rendelkezésére. Viszont azonban az említett törvényszakasz (súpsán az imént elmondottakra jogosítja fel az iskolafentartót, az «eltérőleg» szót nem lehet oly tágan magyarázni, hogy az iskolafentartó a természetbeni lakást esetleg díjlevelében helytelenül 40 koronával értékelt pénzeszeggel is megválthassa. Ha tehát panaszos tanítónőnek az eredeti természetbeni lakása rendelkezésére nem bocsátható, köteles az iskolafentartó a 200 korona lakbért és évi 20 korona kertilletményt részére annál is inkább megfizetni, mert arra a tanítónőnek már szerzett joga van.

Határozat.

A fentebbi miniszteri rendeletről az érdekelteket megfelelő további eljárás végett értesítem.
Szekszárdon, 1911. évi július hó 12-dikén.

Apponyi Géza,
főispán.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ezen rendeletéből, azon reménnyel nyújthatjuk be a fenn említett memorandumot, hogy az meghallgatásra talál: s meg lesznek mentve a tanítók és tanítónők, kik lakbérüknél az «eltérőleg» értelmében rövidséget szenvedtek, sok irkaírkától, meg hát valljuk meg, hiszen emberek vagyunk, sok-sok lelki keserűségtől is; s nyugodtan élhetnek szép hivatásuknak.

Elemi énekkutatás vezérfonala.

Írta: Cserényi Béla.

X.

Tan.: Mit vettetek észre? Miben hasonlít a lágy c az á hangsorhoz N?!

Növ.: Abban, hogy egyformán hangzanak.

Tan.: És miben különbözik az á hangsor a lágy c-től N?!

Növ.: Hogy az á mélyebben hangzik, mint a lágy c hangsor.

Tan.: Vizsgáljuk meg azt, hogy az á hangsor harmada minő távolságra van az első hangtól az á-tól? Milyen hangtávolságra van á-tól h N?!

Növ.: Egész hangnyi távolságra.

Tan.: h-től c, milyen távolság N?!

Növ.: Félhang.

Tan.: Hát á-tól c milyen hangtávolságra van N?!

Növ.: Egy egész és egy félhangnyi távolságra.

Tan.: Tehát annyira van á-tól c, mint c-től milyen hang N?!

Növ.: Mint c-től ez.

Tan.: Ebből az következik, hogy az á hangsor is milyen? Kemény-e vagy lágy, N?!

Növ.: Lágy.

Tan.: Tudunk ám mi nemesak a kemény hangorból lágyat, hanem lágyból is keményt készíteni. Mit tesszünk a kemény. C hangsor harmadik hangjával, hogy lágy lett N?!

Növ.: Leszállítottuk.

Tan.: És mit kell tennünk, hogy megfordítva a lágy á hangorból keményt készíthessünk N?!

Növ. : Föl kell emelnünk a lágy á hangsor harmadik hangját, a cét.

Tan. : Hogyan emeljük fel a cét N?!

Növ. : Ha elébe keresztet írunk.

Tan. : Es mi lesz akkor cé-ből N?!

Növ. : Cé-ből cisz lesz.

Tan. : Majd leírom nektek é-ig (írja) : á, h, cisz, d, é. Énekeljük! Rajta! (Éneklék).

Tan. : Mihez hasonlított az á hangsor é-ig N?!

Növ. : A kemény C hangsorhoz.

Tan. : És miben különbözik a kemény C hangsor az A-tól N?!

Növ. : Abban, hogy a kemény C hangsor magasabban hangzik, mint a kemény A hangsor.

Tan. : Ezekből levonhatjuk azt a tanulságot, hogy a kemény hangsor harmadik hangja két egész, a lágy hangsor harmadik hangja egy egész és egy félhangból áll. Mit mondtam N?!

Tan. : Hogy hány kemény és hány lágy hangsróról volt eddig szó, megmondja N!

Növ. : Eddig két kemény és két lágy hangsróról volt szó.

Tan. : Mondja el N!

Növ. : Kemény C és kemény Á.

Tan. : A lágy hangsorokat elmondja N!

Növ. : Lágy c és lágy á.

Tan. : Nagyon sok hangsor van. És minden egyes kemény hangsnak egy-egy lágy hangsor felel meg, azaz minden kemény hangsnak egy-egy lágy hangsora van és megfordítva.

SZEMLE.

A Magyarországi Katolikus Tanítóegyesületek Országos Szövetsége. A magyarországi katolikus tanítók országos bizottsága, mely a nagyméltósági püspöki kar határozatából *képviselési* alapon 1896. évben megtartott I. katolikus tanítói kongresszuson elfogadott szervezet alapján alakult meg s azóta immár a IV. országos katolikus tanítói kongresszust rendezte és tartotta meg, a múlt évben letárgyalta, s a hazai katolikus tanító-egyesületeknek és köröknek hozzászólás végett megküldött alapszabály-tervezet alapján új szervezetet nyer. Az alapszabály-tervezet szélesebb alapokra fekteti a bizottság és a tanács képviselési rendszerét. Ma már ez is keresztül vihető, miután a legtöbb egyházmegyében szervezve vannak a katolikus tanítói egyesületek s így kiépíthető egy teljesen képviselési rendszeren nyugvó országos tanító-egyesületi élet. Az egyházmegyei tanító-egyesületektől beérkezett vélemények, jelentékeltebb módosításokkal, kivétel nélkül magukévá tettek a Tanács által szétküldött javaslatot. Ez azt igazolja, hogy a képviselési alapon szervezett kongresszus által az egyes egyházmegyék szerint kiküldött jelölő bizottság javaslatára, a képviselésben résztvevő egyesületek tagjai sorából megválasztott Országos Bizottság és ezen Bizottságtól megválasztott Tanács a hazai katolikus tanító-egyesületeket képviseli. Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács központi irodája e képviselés alapján szerves összeköttetést tart fenn a hazai katolikus tanítói egyesületekkel. Az országos bizottság évi közgyűlésének tárgysorozatához az egyházmegyei egyesületek véleményei és indítványai évről-évre bekértek; a rendtartás, tanterv stb. munkálatokhoz az egyesületek hozzászólásai, javaslatjai, határozatai mindenkor hasonlóképpen bekértek; szóval, az Országos Bizottságnak és a Tanácsnak, valamint az öt évenként tartatni szokott kongresszusoknak munkája — minden esetben — a kato-

likus tanító-egyesületek alapvető tanácskozásain, határozatain nyugodott. Hiszük, reméljük, hogy a módosított szabályzat csak mélyíteni fogja katolikus egyesületeinknek és országos szervezetünknek a múltban oly sok eredménnyel érvényesült közös, megértő munkásságát. Ezért az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács központi irodája tisztelettel kéri a katolikus tanító-egyesületeket, hogy a Magyarországi Kath. Tanító Egyesületek Szövetségének alapszabály-tervezetére vonatkozó véleményeiket — ha még be nem küldték volna — ezt rövid időn belül megtenni sziveskedjenek. Az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács Központi irodája.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

Jézus és a jó gyermek *Oktató-könyv serdülő gyermekek számára. Ara szép egész vászonkötésben 1 korona 20 fillér.* E kis munka olvasása közben szinte fájdalmas érzés fogja el az embert, miért nem volt olyan szerencsés, hogy e munkát gyermekkorában olvashatta volna? Valóban, a szép, de nehéz problémának: aszketikus művet adni a gyermek kezébe, remek, igen sikerült megoldása e mű. A szerző — aki nevét szerényen elhallgatta — alapos elméleti teológusnak mutatja magát; az egyszerű oktatók nagy és mindig biztos tudásnak leszárdései. Azonkívül szerzőnk a gyakorlati teológusnak, az aszketikus szövevényes útjain is teljesen tájékozott; mindig okosan, szerencsésen, biztosan vezet a józanság középutjain. S a mi őt aztán arra teszi hivatottá, hogy a gyermekek számára írjon aszketikus művet, az a gyermeki szívnek, a gyermek életének, egy szóval: a gyermek pszichológiájának tüzetes és alapos ismerete. Egy szóval: ez a kis munka egy egészen kiváló teológusnak, aszketának, pszikologusnak és pedagógusnak a műve. Szerencsés már a munka címkepe: a gyermek Jézus kedves és komoly arckifejezéssel fordul az olvasó felé és ujjával, a balkezeiben tartott tízparancsolat tábláján, jelentős nyomatékkal a negyedik parancsra mutat. Éppígy nagyon helyes az egyes fejezetek különben oly egyszerű szerkezete: először a gyermek Jézus beszél, oktat, tanácsol, int, buzdít, vigasztal, lelkesít s azután az olvasó gyermek válaszol arra, amit Jézus mondott neki; józanul, nem erőltetett, de okos hangon reflektál a hallottakra. Az «enfant terrible» egy mukkanását sem halljuk. Ezt a kis párbeszédet legtöbbször valami kis történet egészíti ki, melyben a legfőbb eszme még egyszer konkrét alakban jelenik meg a gyermek előtt és egyszersmind a megszívlelésre erős nyomatékkal szolgál. A munka tartalmilag felöleli az egész gyermekkorok életszükségletét. Egy kis bevezető oktatás után, melyben Jézus magának a könyvnek használatára nézve mond igen okos dolgokat, következik 22 fejezetben a gyermek egész életére kiterjedő tárgyalás. Kezdődik a reggeli fölkeléssel és végződik a nyugalomratéréssel. A nap ezen két végső határa között mozog az élet és annak minden egyes mozzanata, az ott szereplő összes személyek és az ezekkel való érintkezés külön-külön rövid, de azért teljes megbeszélésben, eltárgyalásban részesülnek. Ahol szükséges és hasznos, szerzőnk beleszövi az imádságokat is. Rövid, de igen szép reggeli és esti ima, a Szentmise alatt végezhető kétféle ájtatosság, a boldogságos Szűzhöz a legszebb egyházi imádságok stb. található, úgy hogy a munka imádságos könyvet

is pótol. A szent gyónásra vonatkozó utasítások és oktatások, valamint az igen rövid kis gyónási tükör a legokosabban szerkesztettek. Sehol semmi túlzás. Minden oly világos, könnyű, egyszerű, természetes. Ahol a napi teendők az egész életnek, sőt magának az élet befejezésének, a halálnak gondolatával kapcsolódnak, ott az oktatás már kiterjed a gyermeknek jövőjére is. A jókedvről, a bűnökről, a szüztisztaságról, az istenes gondolatokról, a halálról szóló fejezetekben Jézus a jó gyermeket a gyermeki élet határain túleső, de minden kereszténynek szükséges dolgokra oktatja. Az előadás könnyű, nyugodt, sehol sem affektált, világos, egyszerű. Sem az oktató Jézus, sem a felelgető gyermek nem esik az izléstelen érzélgősség gyarlóságába. Kedves, gyermekded a hang, de azért komoly; de nem fontoskodó. Nemcsak ajánlani tudjuk e munkát, hanem minden keresztény szülőnek és különösen a nevelő-intézetek vezetőinek a legkomolyabban szívükre kötjük, hogy minden gyermeknek adják kézbe ezt a művet és szoktassák őket arra, hogy gyakran, minden nap olvassák; az intézetekben pedig fejezetenként nyilvánosan fölolvassák. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28b.

HIREK.

Gróf Zichy Gyula pécsi püspököt, a Tanügyi Tanács védő-elnökét az évforduló alkalmából a katolikus tanítóság nevében hódolattal üdvözölte a Tanács elnöksége. Jóságos, atyai vezérünk ez üdvözlésre a következő nagyjelentőségű választ intézte *Giesswein* Sándor dr.-hoz, a Tanács egyházi elnökéhez:

«*Méltóságos és Főtisztelendő Pápai Prelátus, Elnök Úr! Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács elnökségének szíves újévi üdvözlését, szerencsekívánatait hálával köszönöm és szívből viszonzom, áldásteljes s eredménydús munkásságot kívánva a magyar keresztény kultúra lelkes harcosainak. Buzgó imában kérem az Ég Urát, hogy a magyar katolikus tanítói kart, mely a katolikus és nemzeti érdekek védelmében s munkálásában mind- eddig kitarított, erősítse szent kegyelmével, hogy a viharos idők minden változása között is rendületlenül megállhasson azon az alapon, melyen nemcsak az egyének, hanem az egész magyar katolikus társadalom java és boldogsága is felépült. Fogadja Méltóságod és az egész tisztelt Elnökség őszinte tiszteletem nyilvánítását. Pécs, 1912. január 10. Zichy Gyula pécsi püspök, védő-elnök.*»

A **rakamaz-nyiregyházi egyházkerület tanítóköre** az 1912. évre következő pályakérdést tűz ki: «Az iskolásgyermekek nyilvános szereplése nevelési szempontból». A legjobbnak ítélt mű pályadíja 60 korona. Pályázhatnak az egyházkerületben működő tanítók és tanítónők. Az idegen kézzel írt pályamunkák lezárt jellegű levél kíséretében folyó év május 1-ig alulírottához küldendők. Nyiregyháza, 1912. január 15. *Petrovits* Gyula apát-esperes-plébános, tanítóköri elnök.

— **Dr. Neményi ünneplése.** A *Tanítóképzőintézeti Tanács Országos Egyesülete* népes küldöttséggel tiszteletgett a napokban dr. *Neményi* Imre miniszteri

tanácsosnál abból az alkalomból, hogy őt a király a Ferenc József-rend középkeresztjével tüntette ki. Dr. *Baló* József budapesti áll. képezdei igazgató tolmácsolta a tanárok őszinte örömet és jókívánságait, amire dr. *Neményi* Imre miniszteri tanácsos meleg szavakkal mondott köszönetet.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Giesswein* Sándor dr.-t és *Dreiszigler* Ferencet öt évre (1916. szept. 30-ig) az *Országos Közoktatási Tanács* tagjává nevezte ki. A miniszter a kinevezett tanács-tagoknak ez alkalommal eddigi közreműködésükért külön is őszinte köszönetét nyilvánította.

Az érdem elismerése. A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Ferenczy Miklós* szászvárosi kántortanítót a magyar nemzeti népnevelés terén szerzett érdemei elismerésül az 1907. évi XXVII. t.-c. 4. §-a értelmében évi 200 korona személyi pótlékkal jutalmazta. Midőn a már 35 év óta a legpontosabb lelkiismeretességgel és fáradhatatlan kitartással működő valódi népnevelőnek gratulálunk, egy szersmind kívánjuk, hogy a még mindig ifjú erőben levő kartárs édes hazánk javára még soká munkálkodhassék.

TÁJÉKOZTATÓ.

Tanulók a szentmisén. (*Sch. H.*) A katolikus iskola tanulói a téli hónapok kivételével minden reggel szentmisét hallgatnak tanítóik vezetése alatt. Vasár- és ünnepnapokon azonban a téli időszak alatt is szentmisére vezetőidők és a tanítók felügyelete alatt részt vesznek azon.

Helyettesítés. (*B. K.*) Az állás október hónaptól üresedésben volt s ezen idő alatt ön látta el a III. osztályban is a tanítást két hónapon át. Azt kérdezi, hogy ezért megilleti-e a betöltetlenül maradt állás jövedelméből helyettesítési díj? Igen, megilleti; kérelmezze annak elrendelését az egyházi hatóságtól, hogy ha az iskolások ismételt kérelmét elutasítaná. — **Lakásbér.** A lakásbért a törvény írja elő. 1910. év szeptember havától megilleti a törvényes lakás, vagy a 200 korona lakásbér. — **Tanítók nagykorúsága.** (*M. N.*) A törvény szerint a nagykorúság 24 év betöltésével jár minden állampolgárra nézve.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

D. M. A kérvényét intézte a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. Az iskolaszéki elnök hivatalból betérjeszti a kir. tanfelügyelőséghez. Melléklettel indokolja, hogy miért nem kérelmezhetette korábban a felvételt. — **J. n.** Áttettük a kiadóhivatalhoz. A reklamált példányok pótlását a kiadóhivatal intézi. — **Sch. J.** Miután a rét haszonélvezője a tanító, ebből kifolyólag a rét gondozása, jövedelmezőségének fenntartása az ő érdeke és terhe, ha egyébként a díjlevél más módon nem rendelkezik. — **Z.** Ha nem lépett ki az egyesületből, akkor mint ny. tanítói megválasztható egyesületi elnök. Az alapszabály ezt nem zárja ki. — **L. L.** Az egyezséget az előd betartani köteles. Az eljáráshoz levélben adtunk útmutatást. — **B. Z.** Ha a felvétel most történt, akkor úgy a fenntartótól járó fizetése után, mint ennek pótlásául járó államszegély összege után egyformán csak 5% vehető ki egyszersmindenkorra. Az 50% csak a korpótlék után, vagy az időközben emelkedő fizetésére vehető ki. Felebbezzék meg a kivetést azon az úton, a melyen a felvételt kérelmezte. — **Sz.** Csak egyházhatalossági kinevezéssel. — **B. J. P.** Igen, kötelezhető az ismétlősök oktatására a tanítónő, de akkor az ismétlőtanulók tanításáért járó díj őt is megilleti, mint a férfi tanítót. — **M. A. 1.** A magánosok által fentartott iskolák tanítói szerződés szerint megegyezés alapján alkalmazhatnak. 2. Nem nagykorú. A törvény intézkedése az irányadó. 3. Igen, rendszerben.]

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A német püspöki kar határozata **köte-**lezőnek nyilvánította a katolikus nép-
oktatási intézetek pályázatainak a «Nép-
nevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL:
Szent-István Társulat Budapest.
A KIADÓHIVATAL FŐNÖKE:
LOVÁSZY DEZSŐ.

Pályázati hirdetések minden egyes **szá-**vának egyszeri közlése 6 fillér. Csakis
azon pályázatok közöltetnek, melyek-
nek díja **előre** lefizetett.

A lapot kérjük gondosan megőrizni. Pótlásokat számonként 30 fillér ellenében teljesítünk. Csakis azt a pályázatot közöljük, melyért a pénzt péntek délig megkapjuk.

Esztergomi érseki megye.

Nyitra-perjesi (Prassicz, Nyitra megye) osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma 348 kor. a községtől, 652 kor. államsegély, 20 kor. kertiletmény, lakása egy szoba fűtéssel. Hataridő **január 24. Markovics Ferenc**, pébános. 87 2—2

A «Népnevelő» 1912. évi 2-ik számában **Zoncduna-**toronyra (Pozsony m.) hirdetett tanítói pályázat ideje meghosszabbították **febr. 2-ig. Iskolaszék.** 101 1—1

A múlt számban közölt **kislóci** pályázat **január 25-ig** meghosszabbították. 111 1—1

A **várassári** róm. kath. osztatlan népiskolánál férjhezmenetel folytán megüresedett tanítói állásra, **január 28-ára**, pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1000 kor tizen-
tíz 148 kor. fiatalany iskolafütesre, Lassualapból 56 kor, modern iskolaépületben lakás 2 szoba, konyha, 2 kamra, istálló, szén, ólak, pince, udvar közepén kút, gyümölcsös kert, az udvaron zöldségre kertecske elkülöníthető. Köteles a tanulókat vallásosan és hazafiasar nevelni és tanítani, az í-méltóságokat is és magaviseletével példát adni a híveknek. Nős tanító előnyben részesül. Azon esetre, ha a nagysúri tanító választatnék meg ezen állásra, ezennel pályázat hirdettetik a **nagysúri** róm. kath. osztott népiskolai tanítói állásra szintén **január 28. napjára**. Fizetés: 980 kor., 1 öl összevágott, kemény tufa, 20 kor. kertiletmény, egy bútorozott csinos szoba. Kötelesege: a IV., V., VI. oszt. tanulókat és a fiúiméltókat tanítani. Nőden tanító, vagy tanítókezesny előnyben lesz. Mivel mindkét helyen a nép tótajkú, szükséges tőlük tudni beszélni. A folyamodványok az illetékes iskolaszere címzettek hozam küldendők. Nagysúr (Pozsony m.) **Sóhajda Ignác** plébános, várassúri és nagysúri iskolaszékek emőke. 106 1—1

A **békei** róm. kath. népiskolánál kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Két padlózott szobából álló lakáson, egy zárt konyhán, egy kamarán, egy pincén, egy istállón, egy színen, két ölon kívül jövedelme: a) A község pénztárából és államsegélyből mindennapi és ismétlő tanítási-ért évenként készpénzben 734 kor. b) 3 kat. hold szántóföld. c) Szántásváltás és legeltetési jog megváltása 78 kor. d) 100 kéve rőzse a békei uradalmtól. e) 764 liter buza a róm. kath. hívektől. f) misealapványok és otyvasütésért 17 kor. g) Stóla (nagy temetés 2 kor., kis temetés után 1 kor., búcsuzató versszakonként 40 fillér, házassági hirdetmény 80 fillér, uradalmi alkalmazottak kétszeresét fizetik) javd. jegyzőkönyv szerint 5 kor. Köteles osztatlan VI. osztályu mindennapi és ismétlő-iskolában tanítani, kantori teendőket végezni. Tan nyelv magyar. A folyamodványok a csallóköz-ésütörtői plébániahivatalnál nyújtandók le, vagy hozzá küldendők el. A választás **febr. 1-én** délelőtt 9 órakor tartatik meg. Személyes megjelenés előnyben részesítettik. Az állás **febr. 5-én** elfoglalandó. *Iskolaszék.* 116 1—2

Egri érseki megye.

Jóhangú segédkántort keresek. Fizetése: havi 30 kor., teljes ellátás, mosás és ágyneműn kívül. *Csima István* Törökszentmiklós. 20 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A **gyergyóújfalui** róm. kath. iskolánál (Marostizes) férfitanítói állásra **január 28-ig** pályázat hirdettetik. Javadalmazása törvénytzerű lakáson kívül: a) Államsegély 860 kor. b) Hittközségtől 80 kor. c) Községtől 6 öl fenyőfa 60 kor. Összesen 1000 kor. Kötelesege: a marostizesi osztatlan iskola vezetése. *A gyergyóújfalui isko aszék.* 113 1—1

Győri püspöki megye.

A **rábakeczöli** (Sopron m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik **január 30-ig**. Javadalma: Lakás kerttel, 5 hold 1227 □ öl szántóföld. Parber minden magántűzhellyel bíró gazdabazaspár után 1/4 mérő buza, a többi gazdapár, szellér, eseléd házaspár után 1/4 mérő rozs. Községi pénztárból 186 kor., szent misék után és stóla címén 112 kor., párpénz 24 kor., államsegély 336 kor. *Plébániahivatal, Beled.* 105 1—2

A **szarvkői** (Sopron m.) iskolaszék osztálytanítói állásra **január 25-re** pályázatot hirdet. Fizetés: 1000 kor., bútorozott szoba, kertjáranderőség helyett téli fűtés. Az állás **február 1-én** foglalandó el. *Az iskolaszék.* 108 1—1

Kalocsai érseki megye.

Egy **intelligens** róm. kath. jóhangú segédet keresek. Fizetése: agynemű, mosás és világításon kívül teljes ellátás és 30 kor. havonként. Topolya, (Bács m.) *Pály Lajos* főkantor. 98 1—2

Kassai egyházmegye.

A **zétényi** (Zemplén m.) róm. kath. kántortanítói állásra az előbbi pályázat eredménytelensége miatt újól pályázat hirdettetik. Javadalmazás: 1000 kor. Bővebbet lásd e lap múlt évi 50. számában. A választás **január 30-án** lesz. Kérvények a zemplénbolyi plébániára címzendők. 99 1—1

A **tarczali** róm. kath. iskolánál szervezett harmadik tanítói, egyúttal segéd-kantori állomás javadalmazása: a hittközségtől évi 318 kor. fizetés, 20 kor. kertjóték, 200 kor. lakáspénz, a fizetésnek 1000 koronáig való kiegészítésére 682 kor. államsegély kérelmezettett. A tanítói és kántori oklevéllel felszerelt pályázati kérvények **jan. 27-ig** a tarczali róm. kath. plébániai hivatalhoz beküldendők, a választás **január 28-án** fog megejtenni. Csakis lat. szert. kath. tanítók pályázhatnak. 89 1—1

A **vékei** (Zemplén m.) róm. kath. kántortanítói állásra az előbbi pályázat eredménytelensége miatt újból pályázat hirdettetik javadalmazás 1000 kor. Bővebbet lásd e lap múlt évi 50. számában. A választás **január 30-án** lesz. Kérvények a zemplénbolyi plébániára címzendők. 110 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Okleveles róm. kath. vallású helyettes tanítónőt keresek azonnali belépésre. Fizetése: havi 70 kor., természetbeni lakás és fűtés. Helyettesítés székhelye: *Vágagyagos* (Trencsén m.) Érdeklődők megkereséseiket *Berjovszky Jánosné*, Csaczára címezzék. Tót nyelv ismerete szükséges. 93 1—1

Pécsi egyházmegye.

Geresd fiókközség oszt. tanítói állására pályázatot hirdetek. Javadalma: 900 kor. államsegély, 100 kor. 2

hitközségi pénztárból. Lakás 2 szobával, konyhával és melékáheviségekkel. 8 m³ hasábia, amelyből a tanterem is ittendő. Kertválság 10 kor. Kötelessége: az I. II. oszt. vezetése, vallásérkölsős és hazafias nevelés, templomi és körmenetek alkalmával felügyelet, ismétlő iskolások egyik részének tanítása, a kántoriakban segédkezés, a pécseglyh. n. tanítóegyesületbe belépés. Tannyelv magyar, de a német nyelv tudása is kívánatos. Pályázati határidő *január 28.*, választás *január 30.* Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények alulírott címére küldendők. Püspöklak (Baranya m.) *Liebbald Lajos* pléb., isksz. elnök. 91 1—1

Pályázat a gyűrűfői róm. kath. kántortanítói állomásra. Jövedelme: 1000 kor. államségéllyel, tisztességes lakás. Kötelmei a díjével szerint. Határidő *január 31.* Folyamodványok alulírottak küldendők. Ibatá (Baranya m.) *Rössler Ferenc* h. pléb., isksz. elnök. 94 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A gömörpéterfalai újonnan szervezett községi iskolánál róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdették. Javadalma: községtől 100 kor., a többi államségélyből akkor, mikor engedélyeztetik. Elmaradásáért az iskolaszék felelősséget nem vállal. Kötelessége: a folyó iskolai évben osztatlan iskola vezetése, ismétlők tanítása, az egész plébánia területén a kántori teendők végzése jún. 5-ig stóliért, azután a kántori párbérért. Lakása: jún. 5-ig szoba, konyha, kamrából álló parasztház. Pályázati határidő *jan. 28.* Választás *jan. 30.* d. u. 2 óra. Kántori próba miatt személyes megjelenés előnyös. Közs. Iskolaszék. Gömörpéterfala, u. p. Ajnácskő. 97 1—1

A kisgergei kántortanítói állásra *január 30-ra* pályázat hirtetük. Jövedelme: készpénz, föld és párbérben 1000 kor. Van kényelmes új lakása és házikertje. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények *Saskegy Ferenc* plébánoshoz, Litke (Nógrád m.) intézendők. 92 1—1

Az uraji (Gömör m.) róm. kath. osztatlan vegyes elemi iskolához az iskolaszék okleveles kántortanítót keres. Javadalma: Párbérválság címén a községtől 560 kor. Harangoztatásért 100 kor. 2 hold 636 □-öli szántóföld 1 hold rét. 4 drb. szarvasmarha legeltetés. S. riés és liba tartás tetszés szerinti számban. 12 méter tűzifa beszállítva. A fizetékiegészítés címén eddig élvezett 128 kor., tandíjpótlás címén élvezett 178 kor. s esetleges korpótlék államségélyért a hitközség folyamodni fog. Temetési stóliból, a jövedelmi összeírás szerint átlag 14 kor. Két szoba, konyha és kamrából álló lakás, iszálló, ólak és kert. Tartozik a mindennapi és ismétlő-iskolások oktatását elátni. Kötelessége évenként a nép és párbér összeírás. Isteni tiszteleteken orgonál. Ünnepek és vasárnapokon s előtte való délutánokon a litániákat végzi rendes időben. Reggel, délután, este és temetések alkalmával harangoztat, az utóbbiért külön díjazást kap. A pályázó okleveles tanítók kellően felszerelt kérvényüket *január 27-ig* az alulírttához címezve küldjék be, amely napon délelőtt 9 órakor a választás meg fog ejettni. A megválasztandott állását, lehetőleg azonnal kell, hogy elfoglalja. Személyesen megjelenők előnyben részesülnek. Az utazási költségek megtérítésére, csak a megválasztandott számíthat esetleg. Szentsimon (Gömör m.), u. p. Felsőhangony. *Szkaupil József* kiérd. esperes-plébános. 90 1—1

A barkai róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalma: Államségély tandíjkárpótlással 876 kor. Földhaszonbérletből 220 kor. Párbérválsággért 80 kor. Stóla 50—60 kor. 12 m tűzifa beszállítva. Östvasútséért 12 kor. Búcsú litánia pénz 10 kor. Esetleg korpótlék. 4 drb. szarvasmarha és tetszés szerint sertéslelő. Iparkert használat. Van két szobás lakása, konyha, élelka mara, melléképületekkel és nagy házi kerttel. Választás, énekpóba *január 30.* délelőtt. Az állás azonnal elfoglalandó. Személyes megjelenés szükséges. Kérvények *Nagy Imre* plébánoshoz, Barka u. p. Dernő (Gömör m.) küldendők. 103 1—1

Szatmári egyházmegye.

A «Népnevelő» 1. számában láposbányai róm. kath. kántortanítói állásra vonatkozó hirdetés *január 31-ig* meghosszabbították. *Iskolaszék.* 104 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A vértessacsai róm. kath. segédkántortanítói állásra az előző kántortanítóra történt megválasztása folytán pályázat hirdettek. Javadalom: hitközségtől készpénzben 380 kor., kerületmény 20 kor., kántortanítónál élelmezés 400 kor. értékben, bútorozott szoba fűtéssel és takarítással, államségély 220 kor., összesen 1020 kor. Kötelességei: egy osztályt tanítani, a kántorságban segédkezni és helyettesíteni. Csak németül tudók pályázhatnak. Ez év folyamára oklevél nélkülük is megválasztatnak más pályázó hiányában. Pályázatok plébániahivatal, Vértessacs küldendők. Választás *február 2.* *Iskolaszék.* 115 1—1

Szepesi püspöki megye.

A «Népnevelő» mult évi 52. számában zábriva-ráztoky (Árva m.) *völgyi* tanítói állomásra hirdett pályázat ideje meghosszabbították *febr. 1-ig.* 109 1—1

A zábidói (Árva m.) róm. kath. tanítói állás még mindig üresedésben van. A pályázati határidő *febr. hó 4-ig* meghosszabbították. A kérvények a ker. tanfelügyelő úrhoz Jablonka (Árva m.) küldendők. Bővebbet a «Népnevelő» 51/1911. számában. 112 1—2

Erdősi (u. p. Nagyhársas, Szepes m.) róm. kath. kántortanítói állásra *febr. 4-ig* pályázatot hirdettünk. Jövedelme: 1000 kor., törvényes lakás jó halláú, orgonálni tudó tanítónők is pályázhatnak. A tót nyelv ismerete szükséges. *Az iskolaszék.* 118 1—2

Szombathelyi egyházmegye.

A zalaszentlőrinczi kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 100 kor. hitközségtől, 900 kor. államségély. Igen szép lakás. Törvényszerű kert természetben. 3 szék tűzifa. Mintegy 14 pozs. mérd rozs, karc-gabna. Stóla. Kötelességei díjlelben. Választás *január 23-án.* Személyes megjelenés kéretik. Kérvények az egervári (Vas m.) plébániahivatalhoz küldendők. 65 2—2

A nemesbódi osztálytanítói állásra a f. é. január 14-i számban hirdett pályázatra senki sem jelentkezett. Azért ugyanazon feltételek mellett *január 28-iki* határidővel a pályázat megújították. *Sommer János.* isksz. jegyző. 114 1—1

Váci egyházmegye.

Jóhangú segédkántort keresek havi 30 korona fizetés, teljes ellátás (mosás és ágyneműn kívül), gyertvájövedelem 8—10 kor. Külön szoba harmóniummal. Kiskunfélegyházán. *Ulrich Antal,* főkantor. 88 2—2

Veszprémi egyházmegye.

A háromfai (Somogy m.) róm. kath. iskola egyik férfi oszt. tanítói állására pályázat hirdettek. Fizetése: államtól 400, iskolaszéktől 600 kor., kertpótlék 20 kor., egy kis bútorozott szoba, téli fű és esztisztogatás. Okleveles férfitanítók kérvényeiket *Bánfi József* esperes-plébános úrhoz küldjék Háromfára. Pályázati határidő *január 27.* Az állás február 1-én elfoglalandó. 70 2—2

A sörnye-pusztai róm. kath. uradalmi iskolához júl. 1-ig tanító, vagy tanítónő kerestetik. Fizetés: teljes ellátás, bútorozott szoba és havi 40 kor. Esetleges irodai teendőkért és privát tanításért külön díjazás. Belépés azonnal. Esetleg véglegesítésre számíthat. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal. Sörnyei béruradalom, posta Somogyvár, küldendők. 102 1—1

Pályázat a nemesvidi róm. kath. osztálytanítói állásra. Javadalma: 1000 kor. törzsfizetés, 20 kor. kertilletmény. Egy bútorozott szoba fűtéssel, tisztogatással. Kötelessége díjlelben. Csak nőtlen, okleveles férfitanítók pályázhatnak. Kérvények *január 28-ig* a nemesvidi plébániai hivatalhoz (Somogy m.) küldendők. Állását azonnal tartozik elfoglalni. 117 1—1

Szomajomi osztálytanítói állásra pályázatot hirdetünk. Javadjalmazása 10 0 kor., butorozott szoba fűtés-sel. Kötelessége: egy tanteremben tanítani, kántoriakban segédelni, asadályoztatás esetén a kántortanítót helyettesíteni. «Gondviselés» nyugdíjintézetbe belépni. Pályázók kérvényüket *január 30-ig* küldjék plébani-hivatalhoz Kaposzentbenedék, posta Bardibükk (Somogy m.). 119 1—1

A Mária Dorothea egyesület alulírott elnöksége ez évi *március hó 1-én* lejárandó pályázatot hirdet 100, azaz százszáz kor. segítség elnyerésére Budapest székesfőváros szolgálatában lévő vagy volt egy oly tanítónő vagy övönő javára, aki beteg és szűk anyagi helyzete van. A pályázó bélyegtelni folyamodványát ez évi március hó 1-ig intézi a Mária Dorothea egyesület elnöksége címer: Budapest, VIII., Orczy-út 6. sz. alá, a Tanítónők Országos levő egyesületi titkári hivatalba. A pályázó melékletekben hitelesen bizonyítja székesfővárosi szolgálati súlyos betegségét, szűk anyagi helyzetét, 20 kor. járulása belézésének tényét és idejét. Későn érkezett és kéllően fel nem szerelt folyamodványt az elnökség nem vesz tekintetbe. E 100 koronát, mint az alapítvány tőkejének 1911. évi kamatját, a «Székesfővárosi tanítónők és ovónők Erzsébet királyné betegsegítő alapítvány»-ának gyűjtő és kezelő bizottsága ajánlatára, az egyesület annak a pályázónak itéli oda, aki betegsége és anyagi helyzete miatt legjobban rászorult a segítségre. A Mária Dorothea egyesület nevében: *Özv. Herich Károlyné* alelnök. 96 1—1

A Péterfy tanítványok alapítványainak 2565 kor. tőkéje után *1912. március 18-án* esedékes évi kamat élvezetéről alulírott egyesület pályázatot hirdet. Az alapító levél érte mében az alapítványi segélyt csak olyan nő-folyamodó nyerheti el és pedig vallásra, nemzetiségre, korra és tanulmányainak minőségére és tartamára, vagy állására való tekintet nélkül (akár különben is tagja a Mária Dorothea egyesületnek, akár nem), aki az alábbi intézetek egyikében, nevezetesen: *a)* A m. kir. állami Erzsébet Nőiskolában (előbb áll. elemi és polgári iskolai tanítónőképző-intézet) VII. ker., István-út 93. sz. *b)* Az országos kisdédővő egyesület képző-intézetében, VII. ker., Szegényháztér 7. sz. *c)* A Fröbel féle nőegyesület kisdédővő képző-intézetében, VI. ker. Bajza-u. 27. sz. *a.* (előbb V. ker., Széchényi-téren), végül *d)* A m. kir. állami mintarajztanoda és rajztanárképző intézetben, VI. kerület, Andrássy-út 71. sz. *a.*, mint rendes, vagy vendéglátogató növendék Péterfy Sándor tanárnak tanítványa volt és ezt hiteles bizonyítványokkal igazolja. Az elaggott, vagy munkaképtelenné vált, vagy nagy anyagi szükségben szenvedő és különösen a tanítással és neveléssel tényleg foglalkozott tanítványok előnyben részesítendők. A kéllőképen felszerelt bélyegtelni folyamodványok *1912. márc. 1-ig* küldendők a *Mária Dorothea Egyesület* elnökségéhez címerve, *Budapest, VIII., Orczy-út 6. sz. alá.* A Mária Dorothea Egyesület nevében: *Özv. Herich Károlyné* alelnök. *Radnai Jenőné* titkár. 95 1—1

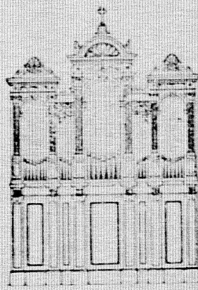
ÜNNEPI DALOSKÖNYV

I. rész 3—4 szölamú **gyermekkar**, nagyobb fiúk v. leányok részére. A közelgő **márciusi** és minden egyéb iskolai ünnepélyekre vonatkozó dalokkal. Ára 3 kor. Ugyanez a könyv **vegyeskarra** (4 szölamú) 3 kor. **Május királynéja**, virág-daljáték egy felvonásban 6 kor. Kapható: **KÖNTOR ELEK** kollégánkánál. Budapest, VII. ker., Thököly-út 42. 107 1—10

MÁRCIUS 15

mégünneplésére terjed-kívül alkalmas, könyv-nyen előadható, iskolai és missziói egyfelvonásos színjátékok. 1. **Március 15.** 2. **A szabadság ünnepe.** 3. **Az öreg honvéd.** A három füzet postai szállítással 2 korona. Egy füzet 90 fillér. Küldi: **Pásztor József** Budapest, I. ker., Fehérvári-út 35., III. emelet 4. szám. 100 1—6

ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

RIEGER OTTÓ

hazánk legnagyobb orgonájának (a király orgonájának a koronázási templomban) alkotója, vilamos gépekkel berendezett cs. és királyi udvari orgonagyára

Budapest, VII., Garay utca 48.

Cs. és királyi udvari szállító. A párisi, becsi, stb. kiállításokon kitüntette. Kedvező fizetési feltételek mellett pneumatikai nemeshangu orgonákat szállít. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat lelküsmertes pontossággal teljesít.

Tervezetteket és mintarajzokat kívánatra díjmentesen küld. 64 2—52

Népiszkolai címtáblák

45×60 cm. nagyságban rendkívül tartós, ólmozott acélbadoglemezből, fehérzománc alapfestéssel, fekete nagybetűs felirattal, az itt látható mintarajz szerint színes magyar címmel ellátva darabonként **15 koronáért** megrendelhető. 43 cm. —

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv.-társaság.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/B. szám.

Bármelv más felirat jutányos áron megrendelhető. 278

ISMERI-E MAR ÉS HASZNALTATJA-E MAR

az új rajzfüzeteket?

Természeti és használati tárgyak ábráiból, fokozatos tanmenet szerint, 12 füzetben összeállította Nagy József. Egy-egy szám ára 10 fillér, tanítóknak (vegyesen is) szá-zankint K 7.—. Tetszés szerinti mennyiség rendelhető. Mutatványosozatot «vezérfonalal» 1.30 korona előleges beküldése esetén (bélyegekben is) bérmentve küld a kiadó: 52—2

HOROVITZ ADOLF NAGYSZOMBAT.

Legjobb népiszkolai daloskönyv a „KIS MUZSIKUS“!

100 gyönyörű magyar népdal *iskolai szöveggel*, 2 gyermekszölamra. Az «Orsz. Kath. Tanügyi Tanács» által approbálva I—II. füzet ára 1 kor. 60 fill. Kotta nélkül a *falusi gyermekek részére* 40 fill.

— Megrendelhető a —

SZENT-ISTVÁN - TÁRSULATNÁL

(Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám.)